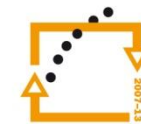

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor: Ladislava Městková

Datum: 9. 4. 2013

Ročník: 7. ročník osmiletého gymnázia

Vzdělávací oblast: Dějepis; Člověk a společnost

Tematický okruh: Novověk

Téma: Habsburská monarchie a české země v 2. pol. 19. století

Klíčová slova: neoabsolutismus, A. Bach, Říjnový diplom, rakousko-uherské vyrovnání, konstituční monarchie, staročeši, mladočeši, drobečková politika

Anotace: Výkladová prezentace charakterizuje poměry monarchie v době Bachova absolutismu, dokládá příklady oživení veřejného života v době ústavnosti, shrnuje vytvoření dualismu, seznamuje s českými politickými uskupeními, jejich vztahem k monarchii

Zpracování digitálního učebního materiálu bylo financováno z projektu OPVK, Výzva I.5.

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

OP Výzkum a vývoj
pro inovace

Habsburská monarchie a české země v 2. pol. 19. století

Neoabsolutismus (1851 – 1859)

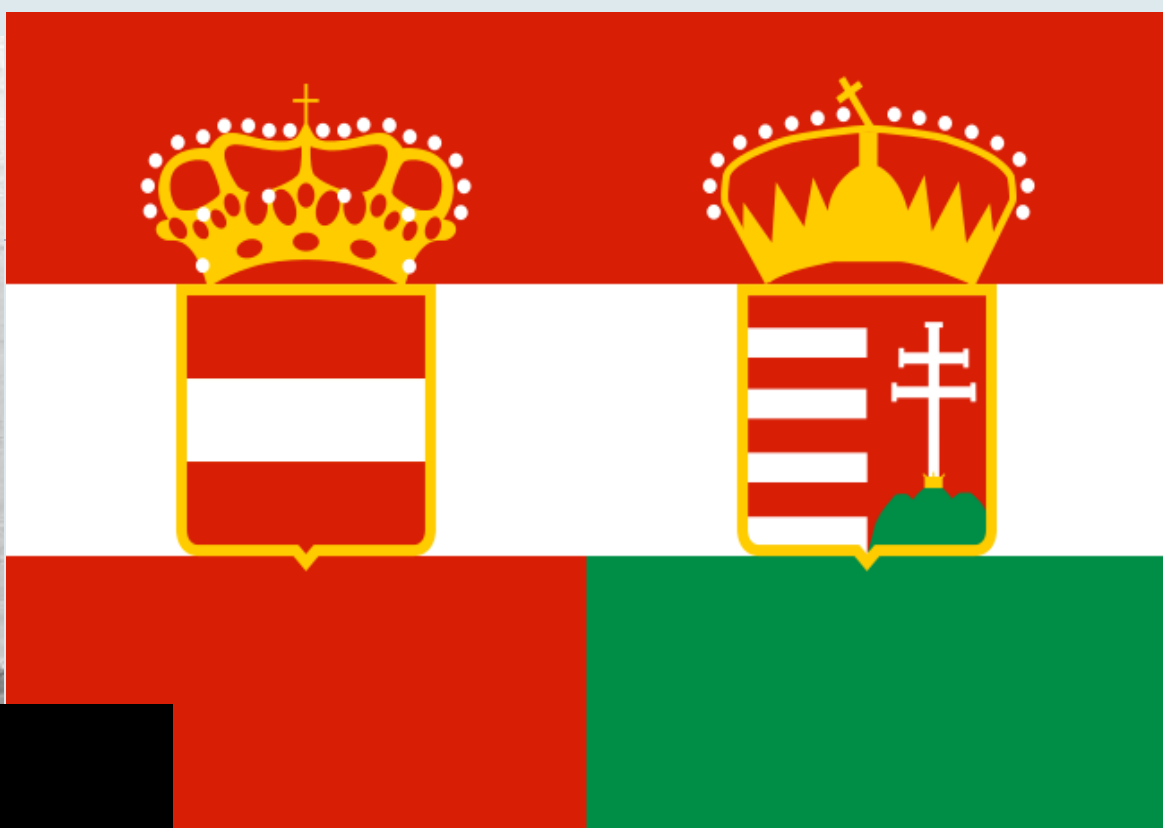
- ▶ po oktrojované ústavě z března 1849 **znovu absolutismus**
- ▶ pronásledování politických odpůrců tajnou policií a četnictvem
- ▶ umrtvení politického a společenského života
- ▶ liberální hospodářská politika => svobodné podnikání
- ▶ nositelem absolutismus ministr vnitra **Alexander Bach**

Obnovení ústavnosti

- ▶ po ztrátě Lombardie 1859 a působení uherské opozice přeměna Rakouska v konstituční monarchii
- ▶ **1860 Říjnový diplom** – císař se vzdává absolutismu a slibuje vytvoření parlamentu – říšské rady
- ▶ **1861** – Říjnový diplom => ústava – obnova veřejné politické a spolkové činnosti

http://cs.wikipedia.org/wiki/Rakousk%C3%A1_c%C3%ADsa%C5%99sk%C3%A1_hymna

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Flag_of_Austria-Hungary_1869-1918.svg

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pietzner,_Carl_\(1853-1927\)_-_Emperor_Franz_Josef_I_-_ca_1885.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pietzner,_Carl_(1853-1927)_-_Emperor_Franz_Josef_I_-_ca_1885.jpg)

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Austria-Hungaria_transparency.png

Rakousko-uherské vyrovnání

Podstata dualismu

Který další vojenský neúspěch mohl vést k prosazení řady liberálních myšlenek do ústavy a rozdělení země do dvou celků roku 1867?

- **Předlitavsko a Zalitavsko - 1867**
 - společný panovník, armáda, zahraniční politika a finance
 - každý stát – vlastní vláda a parlament
 - **prosincová ústava** pro Předlitavsko – rovnost před zákonem, volnost pohybu a jmění, osobní a domovní svoboda, svoboda shromažďování, svobodné vyznání víry, právo vytvářet spolky
 - volební právo jen pro bohatší občany
-

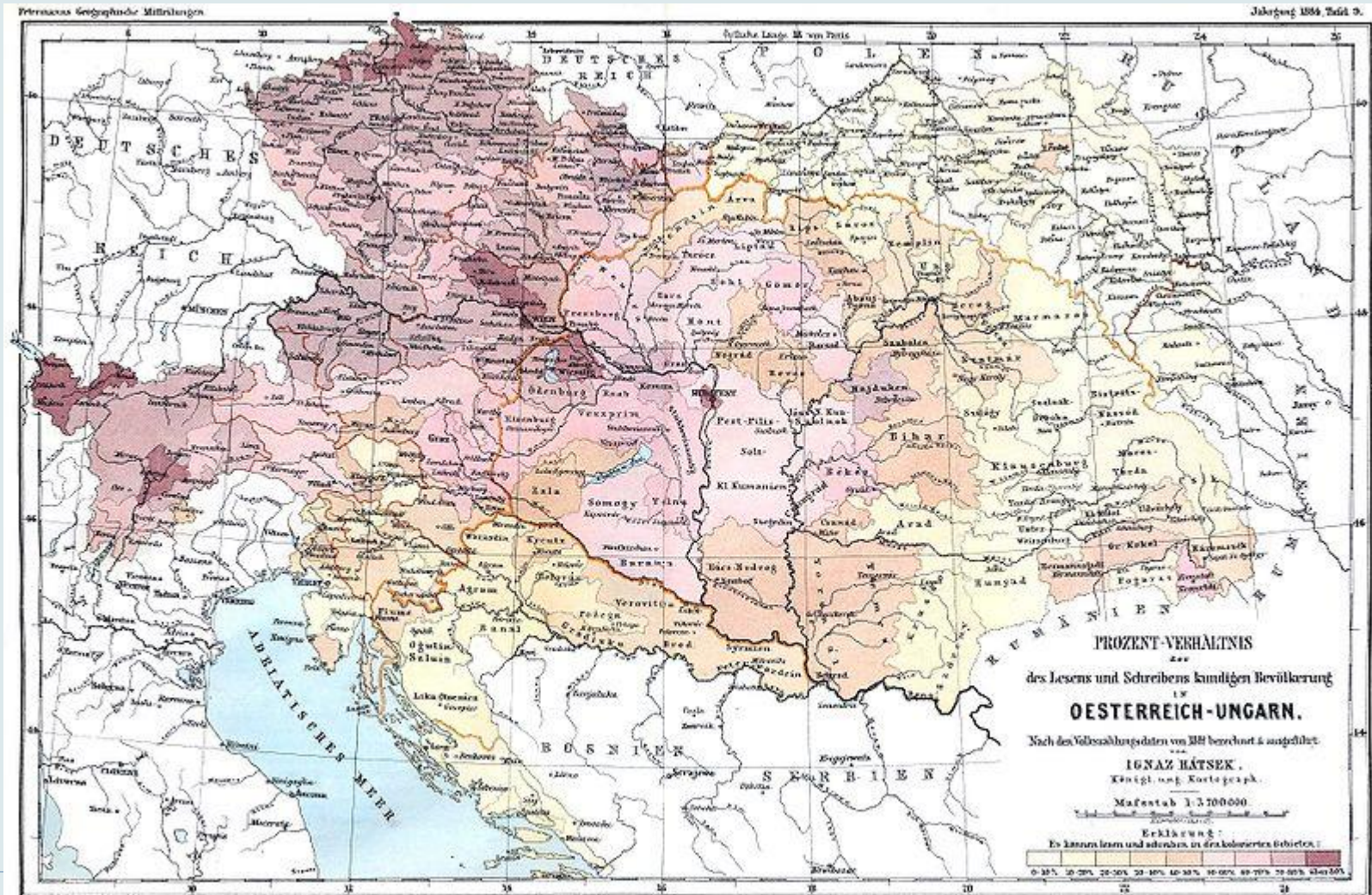
Vlajka Předlitavska

Vlajka Zalitavska

Gramotnost v Rakousku-Uhersku

Národnosti v monarchii

Život v monarchii

Vídeňská kavárenská společnost

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:CafeGriensteidl_vor1897.jpg

Budapešť

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Budapest_andrassy_ut_1875.jpg

► Místní trh v Bosně

Vzhled Vídně na přelomu století

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wien_Parlament_um_1900.jpg

Naschmarkt v roce 1900

Burgring v roce 1872

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Burgring_1872.jpg

Císařská rodina

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Austrian_Imperial_family_in_G%C3%B6dollo.jpg

▶ Frantisek_Josef_I_1__Q100_WMV9_0900_096_640x480.wmv

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Franz_joseph_I.jpg

Frantisek_Josef_I_2__Q100_WMV9_0900_096_640x480.wmv

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Winterhalter_Elisabeth_2.jpg

Industrializace

- ▶ vytvořeny základy průmyslové velkovýroby
- ▶ **průmyslová odvětví**: těžební průmysl, hutnictví, strojírenství, potravinářský a textilní průmysl
- ▶ dokončení základní výstavby železniční a telegrafní sítě
- ▶ splavňování řek pro paroplavbu
- ▶ **krach na vídeňské burze roku 1873**

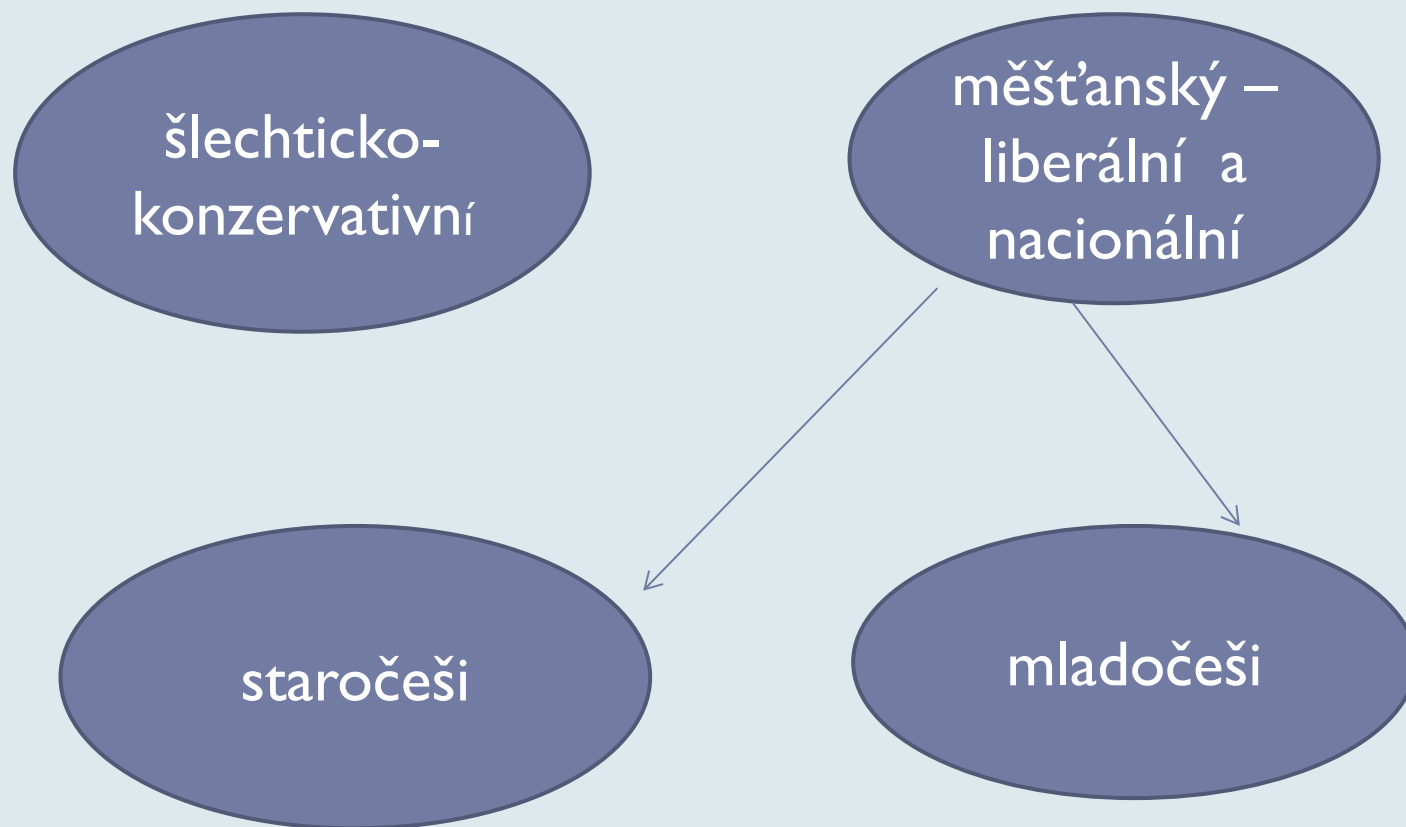
Boj za všeobecné volební právo

- ▶ snaha o spravedlivější zastoupení obyvatelstva v zastupitelských institucích
- ▶ **1896** na návrh **Kazimira Badeniho** rozšířeno volební právo pro muže (sociální demokraté)
- ▶ **1906** uzákoněno všeobecné hlasovací právo pro muže (revoluce v Rusku)

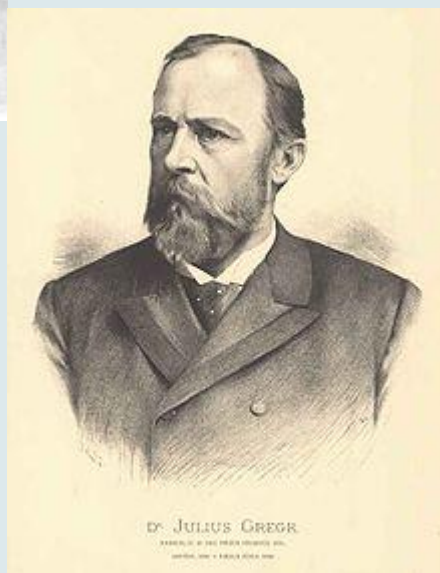

Český politický život

- ▶ politické směry, stejné politické cíle – český stát ve federativním Rakousku:

Představitelé politického života

http://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Palack%C3%BD

http://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Ladislav_Rieger

http://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Sladkovsk%C3%BD

http://cs.wikipedia.org/wiki/Julius_Gr%C3%A9gr

Státoprávní boj

- ▶ úsilí o obnovení českého státu vrcholící koncem 60. a poč. 70. let = **období státoprávního boje**
 - ▶ projevy: a) tábory lidu
 - b) 1871 – fundamentální články – pokus o česko-německé vyrovnání - neúspěch
 - c) pasívní rezistence – až do r. 1879 =>
- rozkol mezi staročechy a mladočechy => mladočeši – **Národní strana svobodomyslná** (národně liberální charakter, aktivní účast v politickém životě)
-

Aktivní politický život

- ▶ po neúspěších úsilí o jazykové, kulturní a hospodářské výdobytky pro Čechy – rozdělení Karlovy univerzity, rozšíření počtu českých škol, zavádění českého jazyka do správy, zisk pozic v hospodářských institucích díky podpoře vlády Taafa – **drobečková politika**
- ▶ působení politických stran:

Národní
strana -
staročeši

Česká sociálně
demokratická
strana

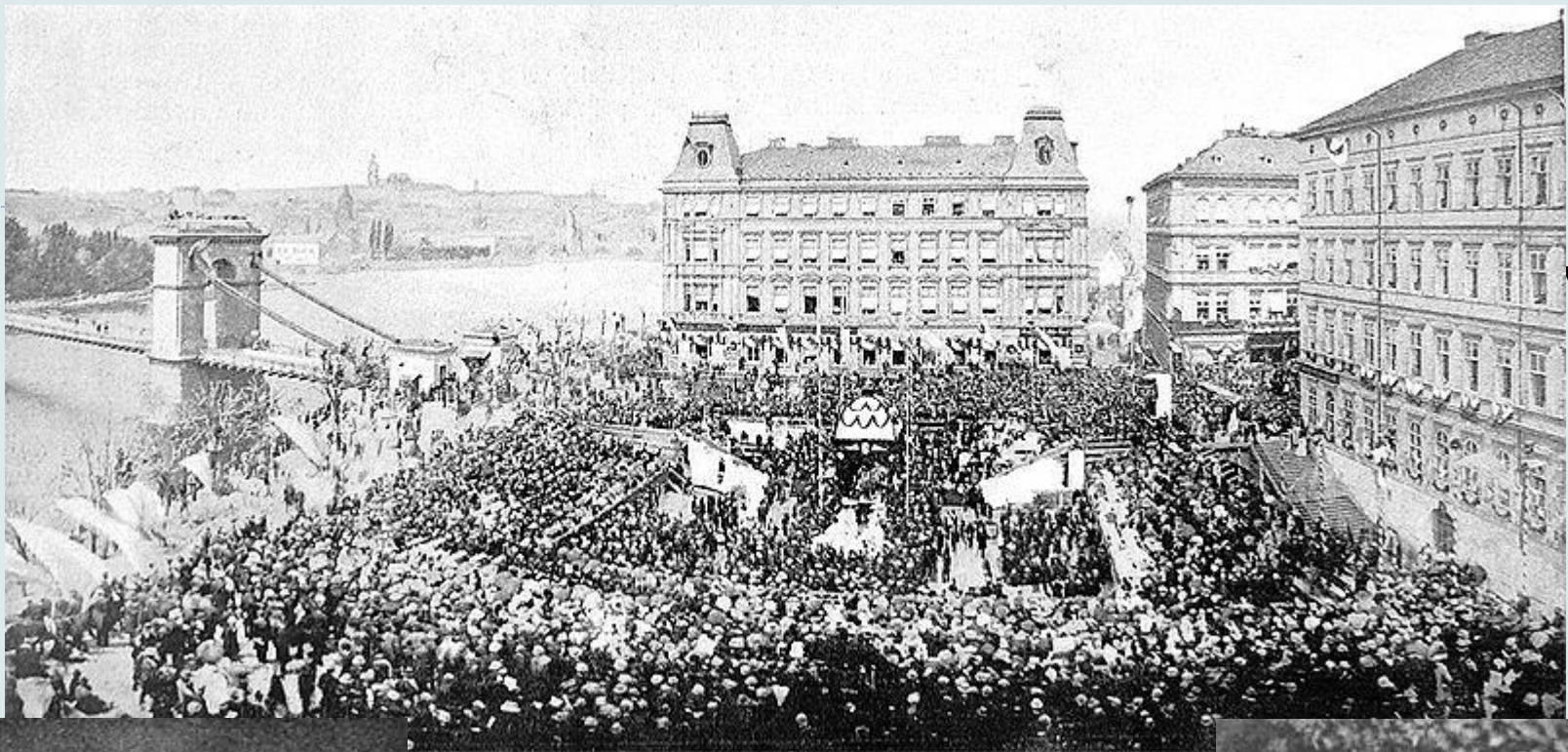
Národní
strana
svobodomysl
ná -
mladočeši

Kulturní život

- ▶ spolky: Hlahol, Sokol, Spolek českých lékařů, Umělecká beseda, Mánes
- ▶ literární generace: májovci, ruchovcí, lumírovci
- ▶ nové tiskoviny, nová nakladatelství – Jan Otto
- ▶ generace umělců Národního divadla

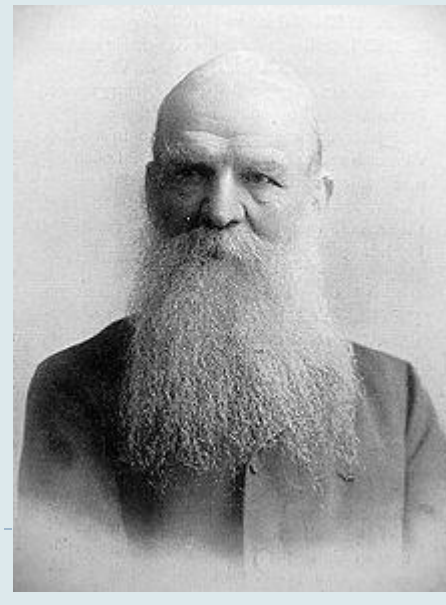

http://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1rodn%C3%AD_divadlo
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Lum%C3%ADrovci>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jan_Neruda.jpg

Hospodářská situace

- ▶ průmyslové oblasti – Praha, Brno, Plzeň, Liberec, Ostravsko
- ▶ průmyslová odvětví: těžký průmysl, strojírenský, textilní, potravinářský
- ▶ dobudovány základní železniční trasy
- ▶ dovršena průmyslová revoluce

Zdroje

- ▶ www.wikipedia.cz
- ▶ www.nm.cz
- ▶ www.youtube.cz
- ▶ Hlavačka, M.: Dějepis 3 pro gymnázia a střední školy, SPN Praha 2001

